

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารอบแนวคิดของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมความปลอดภัยในองค์กร 2) ทดสอบกรอบแนวคิดของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมความปลอดภัยในองค์กร และ 3) ศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมความปลอดภัยของกลุ่มบริษัทในเครือ ปตท. และ กลุ่มบริษัทในเครือซีเมนต์ไทย การศึกษาครั้งนี้ นำแนวคิดวัฒนธรรมหน่วยงานมาสร้างกรอบแนวคิด โดยมีตัวแปรอิสระจำนวน 5 ตัวคือ เจตจำนงของผู้บริหารต่อความปลอดภัย การสื่อสารด้านความปลอดภัย ซีดความสามารถของบุคลากรด้านความปลอดภัย ความร่วมมือของบุคลากรด้านความปลอดภัย และความรับผิดชอบของบุคลากรด้านความปลอดภัย มีตัวแปรตามคือ วัฒนธรรมความปลอดภัยเป็นตัวแปรตาม เป็นการวิจัยเชิงปริมาณในลักษณะของการวิจัยเชิงสำรวจแบบตัดขวาง (Exploratory and Cross sectional study) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล มีกลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานระดับปฏิบัติการในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีชั้นปลายในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด แบ่งออกเป็นกลุ่มบริษัทในเครือ ปตท. และ กลุ่มบริษัทในเครือซีเมนต์ไทย การสุ่มตัวอย่างเป็นแบบหลายขั้นตอน มีกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 560 สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนมา 422 ชุด คิดเป็นร้อยละ 75.36 ของแบบสอบถามที่แจกทั้งหมด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา และ การวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์และอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม

ผลการวิจัยพบว่า ซีดความสามารถของบุคลากรด้านความปลอดภัย การสื่อสารด้านความปลอดภัย และความรับผิดชอบของบุคลากรด้านความปลอดภัยมีอิทธิพลทางตรงต่อวัฒนธรรมความปลอดภัยตามลำดับ โดยมีกิจกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อวัฒนธรรมความปลอดภัยผ่านซีดความสามารถของบุคลากรด้านความปลอดภัย และประสิทธิผลของระบบการจัดการความปลอดภัยมีอิทธิพลทางอ้อมต่อวัฒนธรรมความปลอดภัยผ่านซีดความสามารถของบุคลากรด้านความปลอดภัย การสื่อสารด้านความปลอดภัย ความรับผิดชอบของบุคลากรด้านความปลอดภัย และกิจกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยเจตจำนงของผู้บริหารต่อความปลอดภัย และความร่วมมือของบุคลากรด้านความปลอดภัยไม่มีผลต่อวัฒนธรรมความปลอดภัย และจากผลการศึกษาเปรียบเทียบวัฒนธรรมความปลอดภัยของ 2 กลุ่มบริษัทในเครือ ปตท. และกลุ่มบริษัทในเครือซีเมนต์ไทยพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยคือ การสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยควรมุ่งเน้นที่ซีดความสามารถของบุคลากรด้านความปลอดภัย โดยบูรณาการเข้าไปในการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ และใช้การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมความปลอดภัยในองค์กร และกำหนดความปลอดภัยให้เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกคน

This research aims to 1) developing conceptual framework of factors that influence on safety culture in organization 2) testing conceptual framework of factors that influence on safety culture in organization and 3) comparing with safety culture between PTT and SCG group. This study adopted corporate culture concept to construct conceptual framework. Safety culture was the dependent variable and had 5 independent variables to include the safety of commitment toward safety, the safety of communication, the safety of employee competence, the of employee coordination and the safety of employee responsibility. The research was conducted quantitative and cross sectional approach. Questionnaire was used to collect the data and conducted the instrument of this research. The sampling groups were operators in Petrochemical industries which were separated to PTT and SCG group. The researchers use multi-stage stratified sampling technique. Total of the sampling sizes were 560 employees. This research was received 422 completed questionnaires return or 75.36%. Data analysis technique was descriptive statistic and Path analysis that finding direct and indirect influence between variables.

The result of research reveals that the safety of employee competence, safety communication and safety of employee responsibility had directly influenced on safety culture. Human resource management activities had indirectly influenced on safety culture that pass through safety of employee competence. Similarity of effectiveness of safety management had indirectly influenced on safety culture that pass through all direct influences factors. Safety commitment toward safety and safety of employee coordination had not influenced on safety culture. And result of this research reveals that two groups of sampling had not been different on safety culture.

The results of the research recommended that safety culture should be building by safety competence which integrated in human resource management. The effective communication should be used the instrument for developing safety culture. And safety issues is responsibilities of all.